

Länssstyrelsen
Norrbotten

Beslut

1 (8)

Datum
2007-02-16

Diarienummer
511-20868-02
NR2005606

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET KAMAJOKK I JOKKMOKKS KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, som naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 5) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska länsstyrelsen vara förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Reservatet ska bidra till att bevara det storslagna landskapet i Kvikkjokksområdet. Den fritt rinnande älven Kamajokk och dess till stora delar opåverkade omgivningar är en viktig livsnerv i landskapet, som genom reservatet ska skyddas från exploatering. Den biologiska mångfalden samt värdefulla naturmiljön i området ska vårdas och bevaras. Syftet är även att bevara och stärka områdets naturskogsvärden. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Den stormfällda naturskogen inom området ska genom reservatet bevaras för fri utveckling. En orörd stormfällning av denna omfattning gynnar den biologiska mångfalden och ger förutsättningar för skogsbiologisk forskning. Den utgör också ett värdefullt exempel på ett naturfenomen som i mycket liten grad bevaras i det brukade skogslandskapet.

Länssstyrelsen
Norrbotten

Beslut

2 (8)

Datum
2007-02-16

Diarienummer
511-20868-02
NR2005606

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn: Kamajokk
Kommun: Jokkmokk
Lägesbeskrivning: 1 km NV om Kvikkjokk, vägkartan 27 H
Area: 617 ha
Fastigheter och ägare: Kvikkjokk S:1 (del av), Kvikkjokk 5:3 (del av), Privata markägare.
Kvikkjokk 2:1 (del av), Staten genom Naturvårdsverket.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta, dika, muddra eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga ledningar i luft-, mark- eller vatten.
6. Bedriva verksamhet som innebär vattenreglering, dämning eller avledande av vatten.
7. Inplantera växt- eller djurart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växnäringsämnen på land eller i vatten.
9. Framföra motordrivna fordon inom reservatets landområden.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

10. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
11. Uppföra älgstorn.
12. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar, stigar eller andra anläggningar.
3. Utan hinder av föreskrifterna får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken, vilket framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark.
6. I de fall Totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.
7. Föreskrifterna hindrar inte körning med motordrivna fordon på samfällid traktorväg (S:4) redovisad i Bilaga 3.
8. Utan hinder av föreskrifterna får mineralprospektering ske inom reservatet. Länsstyrelsen föreskriver dock med stöd av 7§ Förordning (1998:904) om täkter och anmälan för samråd att anmälan för samråd enligt 12 kap 6§ Miljöbalken skall ske före prospektering.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Skada eller störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt.
4. Fånga och insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Framföra motordrivna fordon inom reservatets landområden.

Länsstyrelsen
Norrbotten

Beslut

4 (8)

Datum
2007-02-16

Diarienummer
511-20868-02
NR2005606

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark.
2. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de utkom från trycket i länets författningssamling.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

1. Föreskrifterna förhindrar inte upplåtelse av jakt och fiske i reservatet.
2. Naturreservatet Kamajokk gränsar mestadels till befintliga rågångar mellan privat och statlig mark. Länsstyrelsen kommer att ge i uppdrag till Lantmäteriet att mäta in reservatsgränsen. Smärre anpassningar av reservatsgränsen till befintliga rågångar kommer därför att ske.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: 617 ha

Naturtyper: Skogsmark 513 ha
Vatten 20 ha
Myr 77 ha
Övrig mark 7 ha

Allmänt

Kamajokk naturreservat ligger ca 1 km nordväst om Kvikkjokk och omfattar en delsträcka av älven Kamajokk (den dundrande älven) med omgivande myr- och skogsmarker. Älven utgör en central del av det storslagna landskapet norr om Kvikkjokk. Reservatet ansluter i norr till Änokdeltat som ligger i mynningen av de rika fjälldalarna Tjuoltavagge och Njåtjosvagge. I norr angränsar dessa mot Sareks nationalpark och i öster mot Rittakjåkk. Från Sarek rinner Stantarjåkka vars källflöden delvis kommer från det stora Pärtemassivet inom nationalparken. Jökelslam från Sareks glaciärer färgar Kamajokk längs hela sträckan ner genom naturreservatet och ut i Kvikkjokksdeltat.

Fågelvägen sträcker sig reservatet en dryg halvmil i nordväst-sydostlig riktning. Huvuddelen av området ligger väster om Kamajåkk och utgörs av Vallevares östsluttning och förlängning ner mot älven. I norra delen av reservatet ligger berget Fiellokvaratj.

Kamajokk naturreservat gränsar till två andra naturreservat; i öst och väst Kvikkjokk-Kabla Fjällurskog som omsluter Kamajokks dalgång på båda sidor, i söder Pärälvens Fjällurskog.

Området runt Kvikkjokk är sedan 1976 utpekad som ett riksintresse för naturvärden där fjällandskapets storslagenhet och dess geovetenskapliga, - botaniska- och zoologiska värden lyfts fram. Reservatet ingår även i ett område som klassats som riksintresse för friluftslivet.

Natur

På sluttningarna ner mot Kamajokk breder naturskogen ut sig. Landskapet är småbrutet med stort inslag av myrar, bäckar, skogstjärnar och dråg. Delar av området är blockrikt och bitvis svårframkomligt. Centralt i reservatet bildar Kamajokk ett längre lugnflytande sel omgivet av stora förmrika kantmyrar, små lagunsjöar samt skogsbevuxna leveér och älvvallar. I övriga delar av reservatet växer barrskogen ofta ända ner mot Kamajokk.

Skogstyperna varierar från magra, torra tallbackar till örtrika högproduktiva granskogar längs bäckar och dråg. Här får granen grova dimensioner och fältskiktet är frodigt med arter som *nordisk stormhatt*, *fjällruta*, *skogsnäva* och *humleblomster*.

Skogarna är tydligt brandpräglade. Många äldre tallar och granar bär brandspår i form av ett eller flera brandljud och de två senaste bränderna har daterats till ca år 1730 respektive 1840. Bränderna har påverkat trädslagsblandning och åldersstruktur i området. Yngre lövrika skogar varvas med fuktiga partier av flerhundraåriga grandominerade bestånd som inte brunnit på mycket länge. Inom området finns därför en rik flora med många olika arter som hör naturskogen till, och som är knutna till både tall, gran och lövträd. Exempelvis finns här *tallstocksticka*, *nordlig knappnålslav*, *knottig blåslav*, *violmussling*, *lappticka*, *taigaskinn*, *liten sotlav* och *lunglav*. Den varierade naturskogen på sluttningarna i kombination med våtmarker, sumpskogar och lövskogar nere i dalgången ger även en artrik fauna. Kvikkjokksområdet har ett omvittnat rikt fågelliv och utgör ett av de förnämsta föryngringsområdena för järv i länet. Inom området finns en mindre men frekvent förekommande lodjursstam och björnstammen är bland de tätaste i länet. Längs Kamajokk finns även en stabil och reproducerande utterstam.

I december 2001 gick en kraftig storm över Kvikkjokksområdet som resulterade i omfattande stormfällningar. Störst blev konsekvenserna i den talldominerade skogen men stormfällda träd finns spritt i hela området. Tydligast syns spåren efter stormen i sydligaste delen av reservatet där flera tallbestånd i princip helt har fällts. Där har träden genom reservatsbildningen fått ligga kvar helt orörda. Detta är ytterst sällsynt och värdefullt ur biologisk synpunkt och ger unika möjligheter till skogsbiologisk forskning. Även övriga delar av reservatet har påverkats i olika grad av stormen.

Berggrunden i området domineras av gnejsiga myloniter, hårdskiffrar, gabbro och anortositer. De två sistnämnda kan skapa förutsättningar för en rikare växtlighet.

Kulturpåverkan

Skogarna inom Kamajokks naturreservat har i norra samt södra delen en mycket låg påverkansgrad. Här är den övervägande delen av skogen orörd eller endast svagt påverkad av äldre plockhuggning och har en tydlig urskogskaraktär. I reservatets centrala del har däremot ett par slutavverkning gjorts på 1980- respektive 1990-talet och

här har även en hel del av den skog som stormfällades 2001 tagits ut. De stråk av naturskog som står kvar i denna del utgör värdefulla stommar vid återskapandet av naturvärden.

Inom området finns registrerade fornlämningar i form av bland annat en gravplats.

Resterna av ett gammalt renstängsel går längs reservatets västra kant.

Genom området går en traktorväg som kom till när man i liten skala bröt titanrik järnmalm vid berget Ruotevare, ca 5 km NV om Kamajokkreservatet.

ÄRENDETS BEREDNING

Områdets höga naturvärden har uppmärksamats i flera olika inventeringar och utredningar. Den norra delen av reservatet ägdes tidigare av dåvarande Jordfonden och överfördes till Naturvårdsverket 1996 med intention om framtida reservatsbildning.

I samband med stormfällningen 2001 aktualiserades en slutavverkning av den stormfällda skogen på de privata fastigheterna inom området. För att undvika att naturvärdena försämrades i området fattades under 2002 beslut om interimistiska förbud på dessa fastigheter.

Under 2002 fältinventerade länsstyrelsen de oskyddade delarna av Kamajokks dalgång, inklusive Änok. Syftet var att få kunskap om områdets naturvärden samt att utreda behovet av formellt skydd. Utredningen visade att naturvärdena var så höga i stora delar av området att reservatsbildning bedömdes vara motiverat. Totalt nio fastigheter berördes av det ursprungliga reservatsförslaget.

Samtliga berörda markägare fick i mars 2003 skrivelse där länsstyrelsens planer på reservatsbildning presenterades. I juni 2003 höll länsstyrelsen ett informationsmöte i Jokkmokk där representanter från samtliga ingående fastigheter deltog. Under 2003 genomfördes en värdering av ingående fastigheter och efter detta inleddes förhandlingar om ersättning för det intrång i den pågående markanvändningen som reservatet innebär.

Efter samråd med kommunen och markägarna beslöt länsstyrelsen i april 2006 att förändra gränsen för det blivande naturreservatet så att de delar som låg norr om Naturvårdsverkets mark uteslöts. Kvar inom reservatsförslaget blev därmed naturvårdsverkets fastighet samt de två privata fastigheter som var belagda med interimistiska förbud.

De båda besluten om interimistiska förbud har förlängts två gånger under den tid som förhandlingarna om ersättningen har pågått. Besluten löper ut i november 2006 respektive mars 2007. Överenskommelser med markägarna om ersättning har ännu inte kunnat träffas.

Länsstyrelsen
Norrbotten

Beslut

7 (8)

Datum
2007-02-16

Diarienummer
511-20868-02
NR2005606

Beslutet har föregåtts av samråd med Jokkmokks kommun och naturvårdsverket. Förslaget har remitterats till Försvarsmakten, SGU, Bergstaten samt Skogsvårdsstyrelsen. Länsstyrelsen har förelagt Tuorpon sameby, Jåhkågaska Tjiellde sameby, Kvikkjokks samfällighetsförening samt de två berörda privata fastigheterna Kvikkjokk S:1 samt Kvikkjokk 5:3 att yttra sig över förslaget. Ekonomistyrningsverket har givits tillfälle att yttra sig enligt 27 § 3 verksförordningen.

I Bilaga 6 redovisas en sammanställning över remissvaren.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Området utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefullt och dessutom naturskönt område som länkar samman Kvikkjokk-Kabla Fjällurskog över Kamajokks dalgång. Skogarna inom reservatet hyser en stor mångfald av växter och djur som är knutna till urskogsartade skogar. Området har stor betydelsen som rast- och födolokal för fågellivet och är mycket viltrikt med förekomst av utter, lodjur och en stark stam av björn och järv.

De omfattande stormfällningarna ökar områdets skyddsvärden då de bidrar till den biologiska mångfalden och även ger unika möjligheter till skogsbiologisk forskning.

Reservatet bedöms som betydelsefullt för turismen då det bidrar till bevarandet av landskapsbilden i närområdet till Kvikkjokk.

Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bl a omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt Bilaga 4.

Länsstyrelsen
Norrbotten

Beslut

8 (8)

Datum
2007-02-16

Diarienummer
511-20868-02
NR2005606

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSTYRELSENS BESLUT

I detta ärende har beslut tagits av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Per-Ola Eriksson samt ledamöterna Bengt Ek, Kristina Zakrisson, Yvonne Stålnacke, Kent Ögren, Erika Josbrandt, Åsa Wikström, Lars Häggström, Per Arne Kerttu, Alf Sundström, Brith Fäldt och Kennet Sandberg. Föredragande var naturvårdshandläggare Camilla Carlsson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även chefsjurist Patrik Haxermann samt tf. enhetschef vid naturvårdsenheten Ronny Edin.

Per-Ola Eriksson

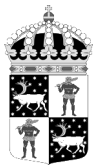
Camilla Carlsson

Bilagor

1. Karta över naturreservatet
2. Översiktskarta
3. Samfärd traktorväg
4. Hur man överklagar
5. Skötselplan
6. Remissammanställning

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Skogsstyrelsen Region nord, Box 50 123, 973 24 Luleå
Jokkmokks kommun, 962 85 Jokkmokk
Lantmäterimyndigheten, Box 847, 971 26 Luleå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Kvikkjokks samf. förening, c/o Lennart Stenman, Murkisträsk 60, 960 30 Vuollerim
Advokatfirman Rinander, Box 22, 971 02 Luleå
LRF Konsult, Juridiska byrån, Thomas Blomgren, V. Esplanaden 19, 903 25 Umeå

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-20868-02

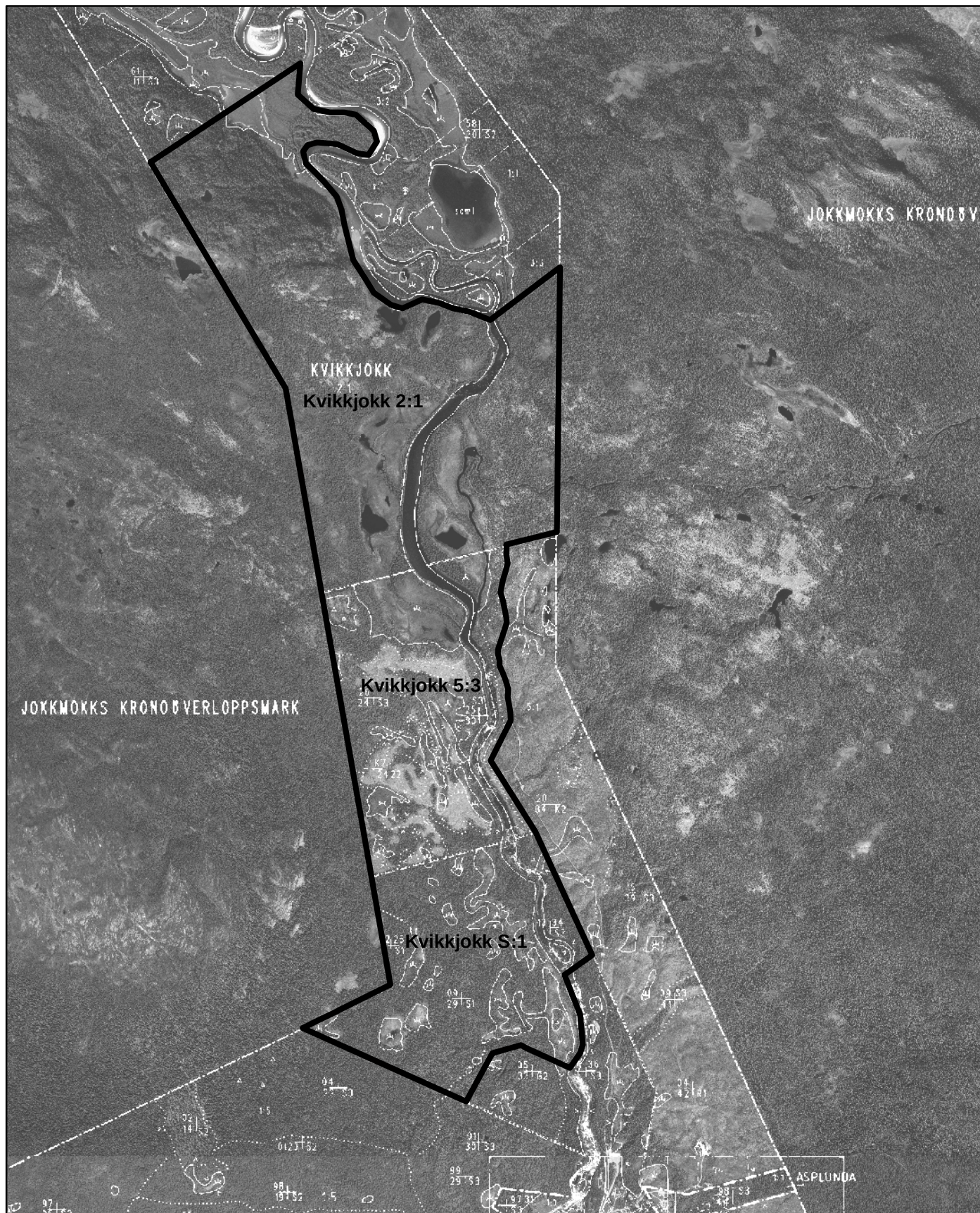
NR2005606

Bilaga 1

Naturreservatet Kamajokk

Area 617 ha

Skala 1:30 000

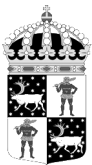

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Gräns för naturreservatet

0 0,5 1 1,5 kilometer

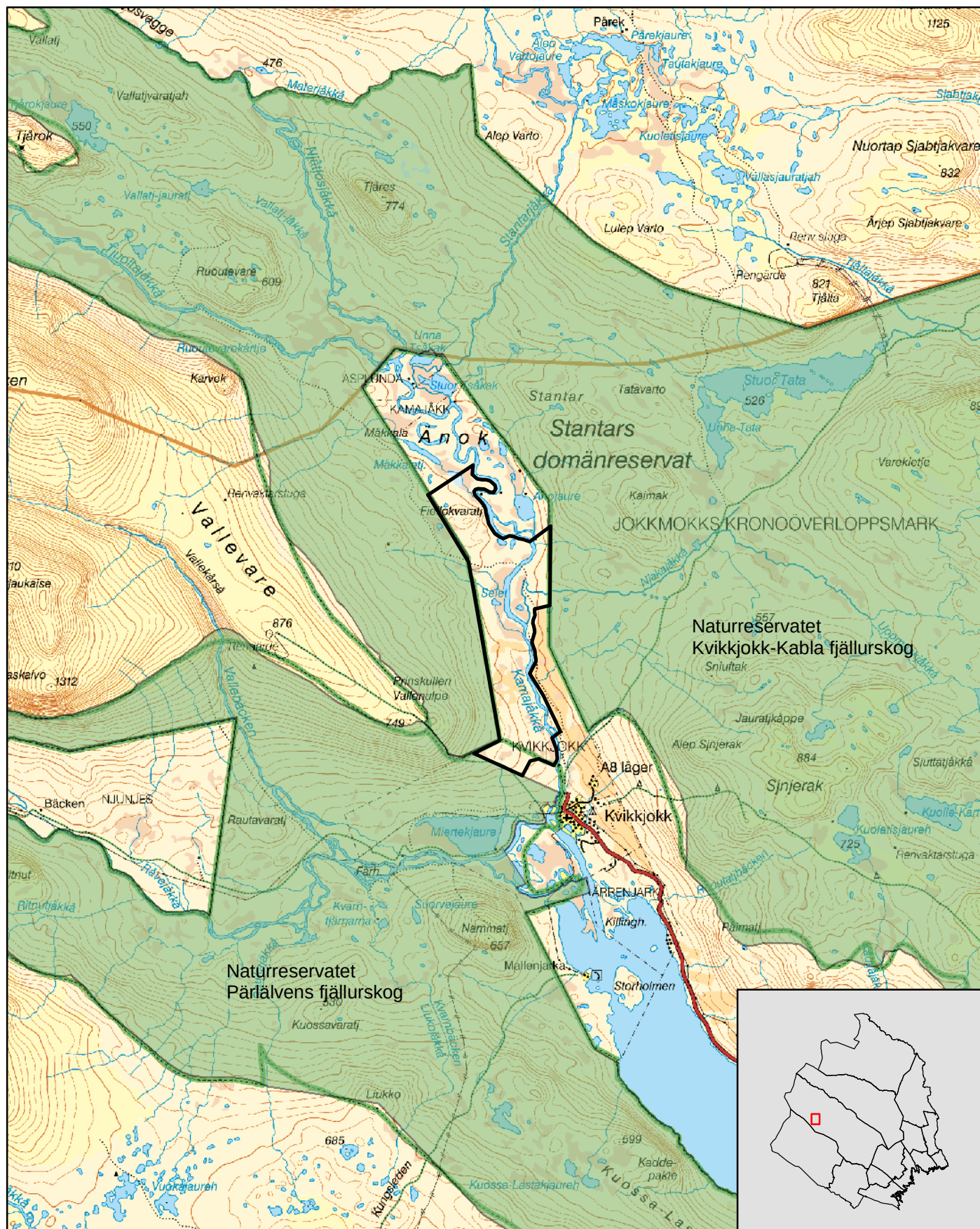

Naturreservatet Kamajokk

Jokkmokks kommun

Skala 1:100 000

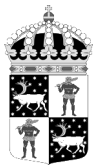
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Gräns för naturreservatet

0 1 2 3 4 5 Kilometer

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-20868-02

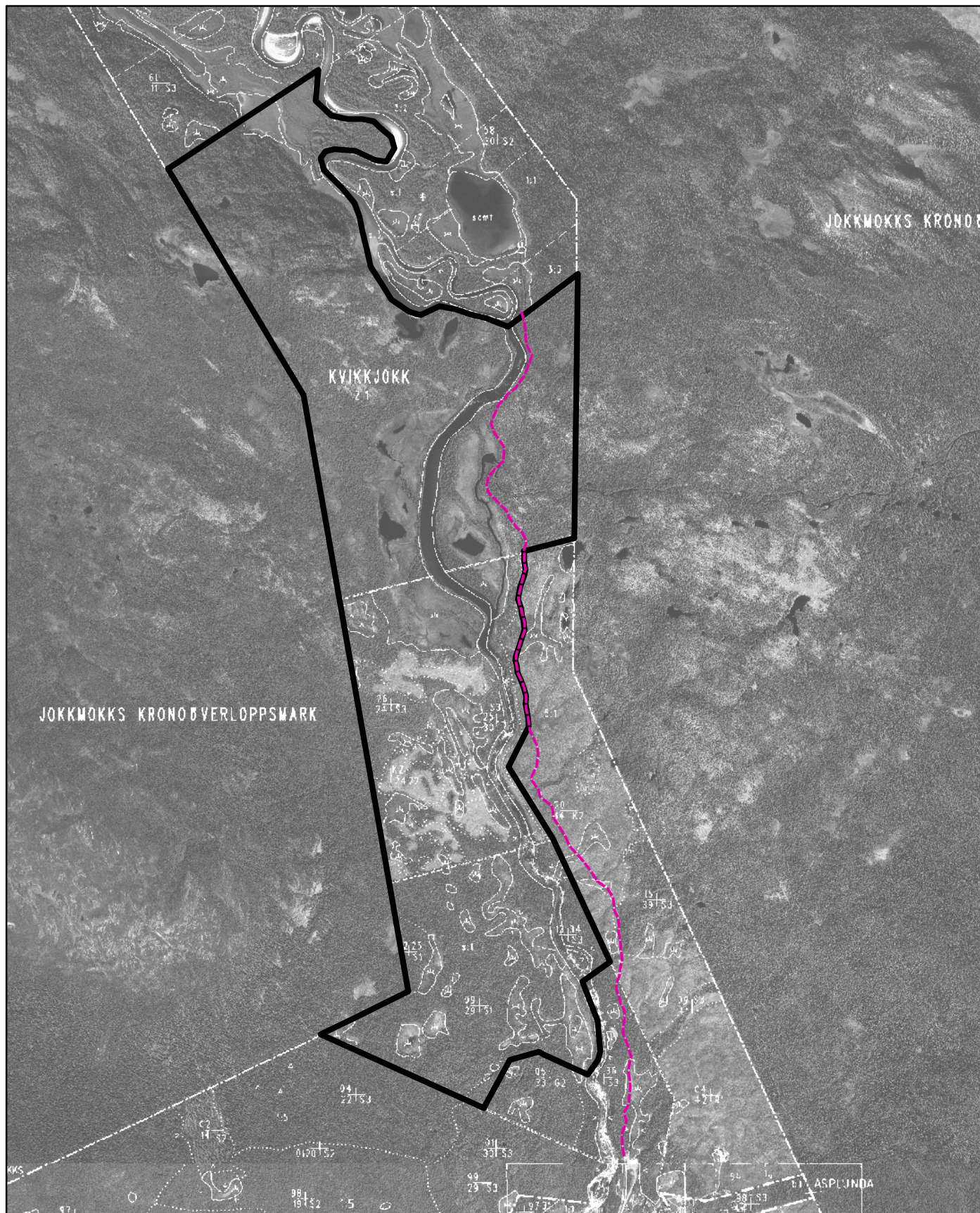
NR2005606

Bilaga 3

Naturreservatet Kamajökk

Samfällid traktorväg

Skala 1:30 000

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

- Gräns för naturreservatet
- Samfällid traktorväg, Kvikkjokk S:4

0 0,5 1 1,5 kilometer

